

## سیب

سیب معمولی درختی است بومی اروپای شرق، آسیای غربی و نواحی شمال غربی کوه های هیمالایا، که از حدود ۶۰۰ سال پیش از میلاد مسیح در یونان به زیر کشت در آمده است. در جنس سیب بیش از ۳۰ گونه و ۶۰ زیر گونه وجود دارد که در سراسر نیم کره شمالی پراکنده هستند. در دامنه‌های غربی کوه‌های هیمالیا جنگل‌های گسترده‌ای از گونه‌های وحشی سیب وجود دارد.



## گیاه‌شناسی

درخت سیب با نام علمی *Malus Pumila* از خانواده *Rosaceae* می‌باشد قسمت خوراکی میوه نهنج رشد کرده گل است که تخمدان را در بر گرفته است.



درخت سیب جزء درختان خزان‌دار بوده و دارای گل‌های دوجنسی کامل می‌باشد.

## شرایط اقلیمی و خاکی

درخت سیب می‌تواند گستره دمائی وسیعی را تحمل کند و کشت آن تنها در نقاطی اقتصادی نیست که یا زمستان آنقدر سرد باشد (۴۰- درجه سانتی‌گراد) که شاخه‌ها خشک شوند و یا آن قدر گرم باشد که سرمای مورد ل زوم درختان (۱۰۰۰ تا ۱۶۰۰ ساعت دمائی کمتر از هفت درجه سانتی‌گراد) تأمین نگردد. افزون بر این، درخت سیب برای تولید میوه‌هایی با کیفیت مطلوب، در نقاطی کشت شود که هوا در یکی دو ماه آخر فصل رشد، به ویژه در شب‌ها، خنک باشد و گرنه میوه‌ها، طعم، مزه و قدرت انبارداری خود را تا حدود زیادی از دست خواهند داد.

درخت سیب می تواند در هر خاکی که حاصلخیز و دارای دست کم ۱-۲ متر ژرفا باشد، رشد کند ولی خاک های لمونی که دارای مواد آلی کافی باشند برای آن مناسب تر هستند سطح آب زیرزمینی نباید از ژرفای حداکثر دو متر بالاتر باشد.

### تولید میوه

گل سیب از یک جوانه مخلوط مرکب - Mixed compound bud - به طور انتهائی یا جانبی بر روی سیخک های - Spurs یک الی سه ساله (انواع متراکم - Compact یا سیخکزا - Spur type) یا بر شاخه های جوان یک ساله (انواع استاندارد - Standard) و یا روی هر دو (انواع نیمه استاندارد - Semi-standard) به وجود می آید که امروزه انواع سیخک زا، به دلیل رشد کمتر و متراکم تری که دارند، بیشتر مورد توجه می باشند. از یک هکتار باغ سیب معمولی، می توان تا ۵۰ تن محصول برداشت کرد که این مقدار در باغ های با درخت پاکوتاه می تواند به بیش از یکصد تن بالغ شود. اکثر ارقام سبب، خودنابارور - Self-Unfruitful می باشند و برای تضمین گرده افشانی کافی در باغ باید از درختان گرده زا استفاده شود. درختان گرده زا - polinizer tree باید از یک رقم مناسب (مثلاً رقم لبنانی زرد برای لبنانی قرمز و برعکس) گزینش و در لابه لای درختان اصلی کشت گردند. مرسوم ترین روش برای این کار کشت یک ردیف کامل درخت گرده زا در برابر هر ردیف از درختان اصلی و یا یک درخت در مرکز مربعی است که بر روی هر ضلع آن سه درخت اصلی کشت شده باشد، چنانکه در برابر هر هشت درخت اصلی یک درخت گرده زا در باغ وجود داشته باشد.

### نوع هرس

طرز تربیت درخت سیب بر حسب رقم و عادت رشد آن تفاوت می کند. در ارقامی مانند گلاب و لبنانی زرد که شاخه ها به طور قائم هستند درخت را به شکل شلجمی، و در برخی دیگر از ارقام که شاخه های آنها بیشتر افقی هستند به شکل جامی تربیت می کنند. پس از انجام (هرس) شکل دهی باید، تا زمان بلوغ، میزان هرس به حداقل کاهش داده شود و در درختان بالغ نیز باید این عمل محدود به حذف شاخه های آفت زده و مزاحم و پیر گردد.

### روش های تکثیر

ازدیاد درخت سیب به روش پیوند انجام می شود. با به کار بردن پایه های مختلف که همگی از جنس سیب و دارای قدرت های متفاوت هستند می توان رشد و ارتفاع پیوندک را کنترل کرد. در چند دهه اخیر، ایستگاه پژوهشی ایست مالینگ - East Malling انگلستان پایه های مختلفی به بازار ارائه داده است که با علامت اختصاری ای - ام - (EM) (East Malling)، ام - ام (MM) (Maling Merton) همراه با شماره های ویژه ای مشخص می شوند. هر کدام از این پایه ها، که به روش (خوابانیدن) ازدیاد می گردند، رشد پیوندک را در حد معینی محدود می سازند، بنابراین فاصله کشت درختان پیوند شده بر روی آنها، بر حسب نوع پایه، متفاوت است. در حال حاضر در اکثر نقاط دنیا، به خاطر آسانی انجام عملیات داشت و برداشت، باغداران بیشتر به استفاده از درختان پاکوتاه - Dwarf (حداکثر ارتفاع سه متر) و فواصل کشت کمتر گرایش دارند.

### ارقام مهم

مهم ترین ارقام سیب، سیب لبنانی زرد Golden Delicious و سیب لبنانی قرمز Red Delicious می باشد.